

Koninklijke
Kentalis

Tweetaligheid in een multidisciplinair jasje.

ADC Kentalis St. Michielsgestel

– Mariëtte Veldman, logopedist ADC
Mart Emmen, logopedist ADC

inhoud

K	E	N
T	A	
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

- Samenstelling en werkwijze team DSH op ADC Kentalis locatie Sint-Michielsgestel
- Handelingsgerichte diagnostiek
- “Tweetaligheid”
- Rol van communicatie onderzoek
- Taalaanbod
- Onderzoeksinstrumenten
- Casuïstiek + opdracht

Samenstelling en werkwijze team DSH

Koninklijke
Kentalis

- 7 ADC's binnen Kentalis
- Landelijke functie Sint Michielsgestel: enige DSH-team
- Samenstelling team
- Werkwijze team

Handelingsgerichte diagnostiek

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

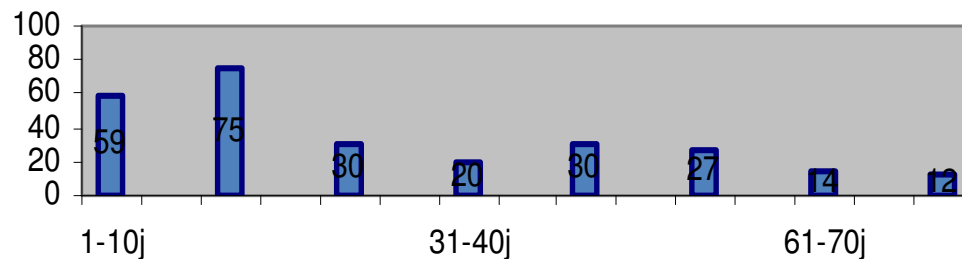
- **Fasen**
- **Heterogene onderzoekspopulatie**

onderzoekpopulatie

K E N
T A
L I S

Koninklijke
Kentalis

Leeftijd spreiding onderzoekpopulatie 2010
totaal 268 cliënten
DC Kentalis team DSH St. Michielsgestel.

“Tweetaligheid”

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

- Definitie
- Doelgroep DSH (verschuiving)
- Taalaanbod

Rol van communicatie onderzoek

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

- **Kwantiteit en kwaliteit van onderzoek**
- **Soort vraagstellingen gekoppeld aan soort diagnostiek**
- **Comorbiditeit**

Taalaanbod

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

- **Belang in onderzoek**
- **Inventarisatie:**
  - Bij kinderen en volwassenen
  - Huidig en eerder taalaanbod
  - Strategie
  - Intern ontwikkelde anamneseformulieren
  - Observaties (videoanalyse, inzetbaarheid tolk NGT)

onderzoeksinstrumenten

Koninklijke
Kentalis

- **Aanpassingen:**
  - **testinstructie in NGT, NmG of schriftelijk**
  - **afname in NGT, NmG of schriftelijk**
  - **geschikte formulering voor doelgroep DSH in vragenlijsten**
  - **test ontwikkeld voor doelgroep DSH bijvoorbeeld T-NGT**
  - **bestaande testen aangepast naar ontwikkelingsvolgorde van doelgroep DSH**
  - **inzetbaarheid van tolken: NGT-, NmG-, Relay-, Schrijftolk**

Casusbesprekingen

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Opdracht;

1. Welke conclusie kun je trekken tav het taalaanbod, gerelateerd aan de reden van aanmelding?
2. In hoeverre is de multidisciplinaire insteek van belang geweest?

Casus 1

communicatie niet de primaire vraag

Koninklijke
Kentalis

Vrouw, 37 jaar, doof (CRS), alleenstaande moeder (horende dochter 6 jr)

- ***Reden van aanmelding***

Mevrouw wordt aangemeld door het CvG, mede op verzoek van Bureau Jeugdzorg, die betrokken is vanwege OTS dochter (haar ontwikkeling verloopt vertraagd).

Doel is, middels onderzoek, zicht te krijgen op de cognitieve mogelijkheden en het inlevingsvermogen, met als achterliggende vraag of mw. de opvoeding aankan en welke vorm van hulpverlening mw nodig heeft.

Check eisen BJZ!

Casus 1

communicatie niet de primaire vraag

Koninklijke
Kentalis

Onderzoek in aanwezigheid van tolk NGT/NmG;

Intelligentieonderzoek

Bepaling persoonlijkheidsprofiel

In kaart brengen sociaal redeneren en inlevingsvermogen

Maar ook..... communicatieonderzoek

Casus 1

communicatie niet de primaire vraag

K	E	N
T	A	
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Conclusie

Gemiddelde performale intelligentie

Verbale vermogen laag

Mengvorm NmG-NGT ondanks orale opvoeding

Schriftelijke woordenbegrip en gebarenschat laag

Beperkte lipleesvaardigheden

Isolement

Sociaal redeneren is wisselend

Gemiddelde egoveerkracht – lage mate van egocontrole

Leereffect VHT

Casus 1

communicatie niet de primaire vraag

Koninklijke
Kentalis

Advies

- Bijstelling eisen BJZ
- Informeren BJZ
- Opvoedingsondersteuning
- Ondersteuning interactie
- Gebarencursus
- Inschakeling tolk
- Uitbreiden sociaal netwerk

Casus 1

communicatie niet de primaire vraag

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Terug naar de opdracht

1. Welke conclusie kun je trekken tav het taalaanbod, gerelateerd aan de reden van aanmelding?
2. In hoeverre is de multidisciplinaire insteek van belang geweest?

Casus 2; communicatie primaire vraag

K	E	N
T	A	
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Maartje, 6 jr, doof (CI met 20 mnd), ASSdiagnose recent gesteld

Leerling cluster 2

- ***Reden van aanmelding***

De communicatieve vaardigheden van M blijven achter. Ouders wensen adviezen over hoe ze de communicatieve ontwikkeling kunnen stimuleren. Er is zowel tav gesproken taal als tav gebarentaal een achterstand, ondanks dat cognitieve vaardigheden redelijk lijken

Casus 2; communicatie primaire vraag

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Onderzoek:

Communicatieonderzoek

Maar ook .....intelligentieonderzoek en sensorisch profiel

Casus 2; communicatie primaire vraag

K	E	N
T	A	
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Conclusie

Hoortoestellen / C

Taalaanbod

Gesproken taal / NmG

Reactieve communicatiehouding

Beperkt ontwikkelde communicatieve functies

Disharmonisch intelligentieprofiel

Alertheid en prikkels zoekend

Spraaktaalachterstand; doofheid maar vnl ASS en intelligentie

Casus 2; communicatie primaire vraag

K	E	N
T	A	
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Advies

Communicatieve functies

Ingang middels schrift?

Communicatiecursus ouders

Advies ergotherapeut

Herhaling intelligentieonderzoek

Casus 2

communicatie wel de primaire vraag

K	E	N
T	A	👑
L	I	S

Koninklijke
Kentalis

Terug naar de opdracht

1. Welke conclusie kun je trekken tav het taalaanbod, gerelateerd aan de reden van aanmelding?
2. In hoeverre is de multidisciplinaire insteek van belang geweest?

Communicatie-afstemming essentieel!!!

DEAF DONALD

Deaf Donald met Talkie Sue

But was all he could do.

And Sue said, "Donald, I sure do like you."

But was all he could do.

And Sue asked Donald, "Do you like me too?"

But was all he could do.

"Good-bye then, Donald, I'm leaving you."

But was all he did do.

And she left forever so she never knew

That means I love you.

Koninklijke
Kentalis

Bedankt voor uw aandacht